

4 Programozási tábor: a robotika világával ismerkedtek a diákok

5 Idejöttek településkutató táborba a PKE szociológus hallgatói

Megbeszélték a romák gondjait

Először rendeztek a közösség problémát és lehetőségeit tárgyaló konferenciát Székelyhídon

A roma közösség problémáit és lehetőségeit vitatták meg az I. Érmelléki Roma Konferencián, amelynek városunk adott otthont augusztus 25-én az Ady Endre Magyar Kulturális Központban.

A köszöntőbeszédet Mocsár László, a Partiumi Oktatásért Egyesület elnöke nyitotta meg. Elmondta, nagy örömmel szolgált elvállalni az esemény megszervezését, és a helyi polgármesteri hivattal közösen lebonyolítani azt, hiszen egyesületük az oktatásért jött létre, az ermelléki oktatásnak pedig egy nagyon fontos szegmensét képezi a helyi roma közösség. Kiemelte,

egy olyan beszélgetésen, melynek a fő témája az volt, hogy milyen erőforrást jelentenek a romák a Kárpát-medencében. Ott, akkor többekben megfogalmazódott az ötlet, hogy itt is hasznos lenne a témával kapcsolatos konferenciát szervezni, hiszen az ermelléki tömbmagyarságnak körülbelül 25 százaléka a magyar ajkú roma kisebbséghez tartozik. Mint mondta, ezzel a kérdéssel mindenképpen foglalkozni kell, hiszen kötelességünk, de ugyanakkor saját érdekünk is segíteni a felzárkózásban azokat, akik társadalmi helyzetükből adódóan nem kapták meg azt a szociális háttérrel, azt a nevelést vagy pedagógiamodell, amit például mi.

hogy az ermelléki magyar oktatás romák nélkül elképzelhetetlen, és amennyire mi, kisebbségként hátrányt szenvedünk, ők még nagyobb hátránnyal indulnak neki az iskolai életnek, ezért mindenképp foglalkoznunk kell a helyzetükkel.

A házigazda Béres Csaba polgármester az előzményekről beszélt köszöntőjében. Elmondta, hogy az idei Bálványosi Nyári Szabadegyetemen moderátorként vett részt

A szakmai előadások sorát dr. Pásztor Rita, a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem (PKE) humántudományi tanszékének tanszékvezető-helyettese indította *Észak-bihari kutatási körkép. Oktatás és kisebbség* című bemutatójával. Beszélt többek közt a korai iskolaelhagyás problémájáról, ami a roma közösségekre a legjellemzőbb, részletezte a települési kör-

Fókuszban az oktatás. A helyi roma közösség tagjai és a pedagógusok érdeklődéssel hallgatták a szakmai előadásokat

nyezet hatásait, kitérve a társadalmi-területi összefüggésben vett hátrányos helyzet oktatási jellemzőire, de beszélt térségünk egyik sajátos jelenségéről is: a tanulási migrációról és az ennek háttérében meghúzódó okokról.

Őt követte dr. Tolnai Tímea, a PKE humántudományi tanszéké-

nek adjunktusa *Magyarok és romák az oktatásban Bihardíószegen* című előadásával, melyben a településen végzett kutatásuk eredményeit részletezte. Kitért az ott tapasztalt, roma szülők és diákok körében előforduló nehézségekre, problémákra. Ezek közül a legjellemzőbbek a nem megfelelő

higiéniai körülmények, a tanulás otthoni és iskolai feltételeinek hiánya, az alacsonyabb szintű tanulási motiváltság, de a külföldi idénymunka okozta kimaradás is, ami nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a romák körében jelentős a lemorzsolódási arány és a gyakori osztályismétlés.

Csorba Kinga, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) filozófia tanszékének doktorandusza a roma közösség helyzetét ismertette a multikulturalizmus és a kisebbségi jogok összefüggésében. Röviden bemutatta a roma nemzetet és eredetüket, a romák helyzetét régen és napjainkban, kitért a roma önszerveződési folyamatokra.

Családi nap Csokalyon

Hívogatóbban csendültek, ünnepre hívták kicsiket-nagyokat Csokalyon, a gondosan megtervezett Családi napon a református templom harangjai ezen a verőfényes júliusi vasárnap délelőttön. Az évente megszervezett rendezvény dátumát a falu híres szülöttének, Fényes Eleknek a születésnapjához igazítják, a tisztelet jeleként a csokalyi családi kúria kert-

jében koszorúzási ünnepel emlékeznek. (Mint ismert, a neves statisztikus, közgazdasági statisztikai és földrajzi író, a honismereti szemlélet és munkálkodás hazai megteremtője, a magyarországi közgazdasági statisztika első jelentős képviselője, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja 1807. július 7-én született a településen.)

A tudatos internetezés volt a nemzetközi csere témája

Négy ország 31 résztvevőjével és két romániai tréner közreműködésével zajlott ifjúsági csereprogram Székelyhídon július 26. és augusztus 5. között. A magyar, olasz, spanyol és romániai résztvevők az ÉR Hangja Egyesület nyertes pályázatának részeként vehettek részt a *The Media-Maze: Know It, Use It!* (A média útvesztői: ismerd meg, használd!) nevet viselő tíznapos projekten.

Az angol nyelvű tevékenységeket a szervezők minden nap két nagy tömbre osztották: egy intenzív délelőtti, ahol a projekt témájához szorosan kapcsolódó elméleti-gyakorlati előadások és foglalkozások zajlottak, és egy délutáni elmélyítő blokkra, ami szintén a délelőtti kérdéskörhöz kapcsolódott, de sokkal gyakorlatorientáltabb, játékosabb módon zajlott.

A technológia rohamos fejlődésével az internet is egyre inkább

mindenki számára elérhetővé válik, ahol a különböző csatornákon a felhasználók információdömpinggel találják szembe magukat. Ezek azonban gyakran félrevezetőek, alhírek, olyan információk, amelyeket szűrni kell. Ugyanakkor a fiatalokat – akik a legtöbb időt töltik a közösségi média felületein, és ezáltal számos veszélynek vannak kitéve az online környezetben – legtöbbször nem tanítják meg az internet tudatos használatára.

Családi nap Csokalyon

Istentisztelettel, emlékezéssel, sportversenyekkel és sokszínű zenével ünnepelt a faluközösség

1 Beszélgetni egymással – istentisztelettel indult a Családi Nap

Harmadik harangszóra zsúfolásig megteltek a református templom padjai. Igét **Tokár Sándor** tiszteletes hirdetett – aki korábban évekig szolgált a faluban –, most örömmel fogadva a meghívást, vendégként érkezett új helyéről, Mezőkeresztesről. Prédikációja ez alkalommal is ébresztés volt a halló fülöknek, nyílt lelkeknek. A tanítványok elhívásának történetét Márk és János evangéliumából olvasta fel. A két leírás különbözik

ismereti szemlélet és a közösségként való munkálkodás megteremtőjét.

„S hogy mit is csinált, amikor több távol lévő mágnás helyettesítő követeként részt vett az 1830. és az 1832–1836. évi rendi országgyűléseken? Nézte az adatokat, hallgatta a beszédeket, s rájött arra, hogy mindenki egyéni megoldásokat keres, ehhez a saját problémáját sorolja fel, nem volt képes az akkori időszakban a politikum, a közösség arra, hogy egyetemes válaszokat adjon, rendszerszerű problémákat megoldjon, mert nem volt birtokában olyan adatnak, amiből a rendszert egészében láthatta volna. Azt

egymástól. A kérdésre, hogy akkor melyik igaz, válasz is hangzott a szószékről: mindkettő, hiszen a megtéréshez kell a személyes megszólítás, a kegyelem, ám kell az egymás megszólítása is. Beszélgetni egymással, híret vinni annak, ha én már megtapasztaltam, ha én már ismerem, hogy van, létezik kegyelem. Az istentisztelet ünnepi fényét emelte a **Sola Fide Keresztény Kulturális Csoport** két jelenlévő tagjának előadása.

A szakrális teret betöltötte **Thurzó Sándor József** brámsaművész virtuóz játéka, amely a háttérben **Fórián Andrea**, a csoport megálmodójának szavaltatát (Csiha Kálmán: *Szeressétek a templomot*) is aláfestette. Ezt követően az eseményt jelenlétével megtisztelő **Bíró Rozália** képviselő asszony osztotta meg ünnepi gondolatait, amelyek kapcsolódtak az elhangzott vershez.

Tisztelgés Fényes Elek előtt

Méltó az ünneplést együtt imádkozással Isten házában kezdeni, innen indultak a jelenlevők a templomkerttel átellenben fekvő, szépen karbantartott parkba, ahol az egykori kúria árkádjai előtt Fényes Elek mellszobra áll. Az ünnepélyes megemlékezés egész ideje alatt a székelyhídi születésű Mihály Gábor szobrászművész alkotta büszt mellett a Szentjobbi Hagyományörző Huszárbandérium és a Bihardiószegi gróf Széchenyi István Huszárszázad tagjai álltak díszőrséget. Elsőként **Béres Csaba**, Székelyhíd polgármestere osztotta meg gondolatait a megemlékezőkkel. Párhuzamot vont a mai idők és a Csokalyon született, a magyar statisztikai tudomány megalapítójának tekintett Fényes Elek kora között. A városvezető biztatónak tartja, hogy a nehéz idők, szűkre szabott lehetőségek között is ki lehet tűnni, lehet alkotni, a közért gondolkodni és dolgozni.

Szabó Ödön parlamenti képviselő követendő példaként hozta a hallgatóság elé a gondolkodásmódjával, világszemléletével korát megelőző Fényes Eleket, mint a hon-

ségként lehet találni” – mondta Szabó Ödön.

Erdődi Endre csokalyi görögkatolikus lelkész a 22. zsoltár verseit olvasta fel, beszédében arra buzdított, merjünk szembenézni a valósággal. A beszédeket szavaltatok színesítették. **Béres Abigél** és **Csuka Hanna**

Biborka a Csokalyról elszármazott költőnő, Lovasiné Gulácsi Mária verseiből válogatott. **Meleg Vilmos** színművész, a Petőfi Sándor emlékévé jegyében a forradalmár, nemzeti hős, lánglelkű költő 1847-ben papírra vetett rímbe szedett gondolatait tolmácsolta erős hanggal: „Elértem, amit ember érhet el: / Boldogsággal csordultig e kebel!”

A hagyományokhoz híven az előjárók és a helyi szervezetek, egyesületek képviselői, a megemlékezés műsorvezetőjének, Fekete Katalin kultúrigazgatójának a tiszteletteljes felkérésére, egymás utáni szép rendben, főhajtással tisztelegve helyezték el koszorúikat a mellszobor talapzatánál. Záróakkordként az összegyűlték közösen, egy szívvel, egy lélekkel énekeltek el a magyar, majd a székely himnuszot.

Tevékenységek, versenyek, zenélés a sportpályán

A rendezvény szervezői a felhőtlen szórakozás lehetőségét biztosították a helyi közösség és az idelátogató vendégek számára e napon. A sportpályán a délutáni kezdéssel

vezők nem feledkeztek meg a legkisebbekről sem, a **homokozóban** serényen épültek a várak, a **kézműves sátor** asztalánál pedig szebbnél szebb gipszfigurák készültek.

A tér közepén felsorakozott óriás traktorokat meg is lehetett simogatni. Fialat titánok egymással versenyre keltek, bátran kormányozták a bérlehető, elektromos tűzoltó, rendőr, mentő kiskocsikat.

A kijelölt kispályán a nevezett focicsapatok két csoportban, majd a csoportelsők egymással megmérkőzve elszántan kergettek a bőrt, hogy eldöntsék, ki lesz az idei, 2023-as **Családi Nap kupa** győztese. A megmérettetésre hat csapat jelentkezett: a csatári Vadászok, nagykagyai Brazílok és az Ezüst-csapat, a csokalyi Oroszlánok és Csokaly csapata, a székelyhídi Kisszékelyhid csapat. A kétszer 10 perces és kétszer 15 perces félidős mérkőzéseken **Kozma Sándor** testnevelőtanár fújta a sípot, vigyázott a rendre, szabályokra, késő délutánig.

A nagyközönség előtti eredményhirdetést megelőzően a fáradhatatlan játékosok **dekázó versenyen** mérték össze tudásukat. Az időteljesítményre menő labdabűvölést a Nagyváradról e napon hazalátogató, veteránnak számító **Szabó Csaba** nyerte, aki biztatásként kis pénzbeli juttatással toldotta meg a torna gólkirályának, **Zámbó Györgynek** és legjobb kapusának, **Bancsa Gyulának** díját. A labdarúgótorna első helyén a **csatári Vadászok** végeztek, akik a döntőben a kagyai Brazílok felett diadalmaskodtak.

Nagy érdeklődés mutatkozott az **erősember-vetélkedő** iránt, az embert próbáló versenyszámokra jelentkezők teljesítményeinek összegzésével idén **Farkas Patrik** lett Csokaly legerősebb embere.

A **robikapaverseny** akadálypályáján **Károly Róbert** gépe futotta a legjobb időt. A **főzőversenyt Tobi boss és csapata** nyerte, ők a **Bandázók** csapatát csak egy leheletnyi ízzel előzték meg.

A díjak kiosztása után táncosok foglalták el a színpadot. A TDC, Kölyök Dance, B612, Extrém Dance és Happy Dance táncosainak **modern tánc-koreográfiáikat** bemutató fellépése előtt, a **néptáncosok** mutatták meg tudásukat. A Szász Rozália és Jenei Tibor vezette Csokalyi Fényes néptáncscsoport legifjabb tagjai rábaközi táncokkal varázsolták el a közönséget. Őket követően a Székelyhídi Zajgó és az Érköbölküti Csorgó néptáncscsoport lépett színpadra, a bemutatott rábaközi táncokat szilágysággal töltötték meg.

Osztatlan sikert aratott **Fórián Andrea** stand-up komikus Arany János *Családi kör* című versének a faluhoz igazított átiratával: „Este van, este van, ki-ki nyugalomba, Letekint a torony, békés kis falumra. SMART tévék fénye, ablakon kitekint, Sanyi bácsi álmában, horkant egy kicsit.”

A sportpályára kilátogató, együtt ünnepelni, szórakozni vágyók estére betöltötték a teret. Köszönet a támogatóknak és szervezőknek ezért a napért, melynek zárásaként, a **Marió a harmonikás-** és a **Dreamer-koncerteket** követően **tűzijáték** világította be Csokaly egét.

Nemzetközi ifjúsági csereprogram városunkban

Az internet tudatos használata volt a fő téma a Media-Maze rendezvényen részt vevő magyar, olasz, spanyol és romániai fiataloknak

1 A média útvesztőinek több különböző aspektusát vizsgálták

Éppen ezért a csereprogram ideje alatt többek között a következő témákat járták körbe a facilitátorok és a résztvevők: digitális készségek és az álhírek felismerése, az online terjesztett információk szűrése oktatási módszerek, illetve nem formális módszerek segítségével, az emberi jogok védelme az interneten, a közösségi média hasznos használatával kapcsolatos ismeretek hiánya, cyberbullying (internetes zaklatás) és álhírek, multikulturalizmus, a tolerancia, az egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség előmozdítása, valamint az új hagyományok és kultúrák felfedezése a fiatalok körében.

A projekt első napján természetesen az ismerkedés és a csapatépítő játékoké volt a főszerep, a második naptól azonban már komoly feladatokat kaptak a fiatalok, amikor is a fő téma az álhírek (fake news) volt, amelyet a résztvevők képek, hírek, honlapok segítségével jártak körbe. Egy közös feladat is várta a négy ország képviselőit: a székelyhídi piacon készült képekből és videókból kellett különböző történeteket alkotniuk, melyeket a délután folyamán előbb ismertettek egymással, majd kiértékeltek őket.

Videókat, interjúkat, podcasteket és újságcikkeket készítettek a fiatalok

Következő nap a kritikai gondolkodás különböző értelmeivel ismerkedtek. Megosztották egymással, hogy mit jelent számukra egy releváns kérdés, hiszen a kritikai gondolkodás egyik alapköve a megfelelő kérdések megfogalmazása. Mivel a többnapos program közös nevezője a média, ezért a program egész ideje alatt ennek tükrében alakultak a napi programok, tennivalók is. Egyebek mellett olyan honlapokat vizsgáltak meg, melyek vagy álhíreket terjesztenek, vagy egyéb szempontból nem hitelesek, illetve utána kellett járniuk, hogy ezek az oldalak miért nem megbízhatók. De alkalmuk nyílt birtokba venni az *ÉR hangja* stúdióját is, ahol számos új információval gazdagodtak. Munkatársaink segítségével megismerkedtek a kamerahasználattal, a podcast- és interjúkészítéssel, valamint a hírgyártással és a blogcikkírással. A rövid elméleti bevezető után gyakorlatban is kipróbálták a tanultakat: több nyelven készítettek podcastadásokat, interjúkat és blogcikkeket. Ezt a tudást később is használniuk kellett, hiszen egy másik gyakorlat során rövid, kétperces tanulságos videókat kellett készíteniük négy előre megszabott témáról, melyek a cyberbullying, álhírek, catfishing (olyan megtévesztő tevé-

A különböző egyéni és csoportmunkák mellett minden nap jutott idő a projekt aktuális témáinak együttes átbeszélésére

kenység, amelynek során egy személy fiktív személyiséget vagy hamis személyazonosságot hoz létre egy közösségi oldalon, általában egy konkrét áldozatot megcélözva – szerk. megj.) és hackelés (más elektronikus eszközre történő illetéktelen behatolás károkozó cselekmény – szerk. megj.) voltak. Ezeket a rövid videókat figyelemfelkeltésre és a témák érzékenyítésére használják majd fel a közösségi média felületein.

A projekt hetedik napján a pletyka témakörét járták körbe a résztvevők. A társadalom pletykához való negatív hozzáállása mellett szóba kerültek a pozitív hatásai is, illetve társadalmi, pszichológiai és szociológiai vonatkozásban is megvizsgálták a jelenséget, ami a technológia fejlődésével már az online térben is jelen van.

Különleges nemzeti estek a multikulturalizmus jegyében

A tíznapos esemény végéhez közeledve a résztvevők egy olyan prospektust állítottak össze, amely felhívja a figyelmet a közösségi média veszélyeire és annak tudatos használatára. Miután az elkészült prospektusokat szétosztották a járőrelőknek Székelyhíd központjában, a fiatalok bemutatták a helyieknek munkájuk eredményét, hogy felhívják a figyelmet az interneten napi szinten megtalálható kockázatokra. Az pályázat során elkészült munkák megtekinthetők az *Erhangja International* Facebook-oldalon, illetve a *the-mediamaize.blogspot.com* oldalon.

A projekt ideje alatt a munka és a tanulás mellett természetesen a szórakozásra és egymás kultúrájának megismerésére is jutott idő. A

nemzeti esteken a négy ország csapatai bemutatták hazájuk turisztikai látványosságait, kulturális örökségeit, a nemzükre jellemző érdekességeket. Ugyanakkor spanyol, olasz, román és magyar finomságokat kóstolhattunk, megtanulhattunk néhányat az egyszerűbb táncaikból. Ezek az estek nemcsak, hogy felcsendültek az adott nemzet dalai, de az egész este folyamán az illető ország ismert vagy kevésbé ismert slágereire táncolt minden résztvevő.

Túlzás nélkül elmondható, hogy ezalatt a tíz nap alatt a négy ország több, mint harminc résztvevője igazi csapattá kovácsolódott, amit mi sem bizonyít jobban, mint hogy a projekt utolsó napján a könnyes búcsú valóban könnyesre sikeredett. Olyan embereket hozott össze a sors, akik mindig tisztelettel és megértéssel fordultak egymás felé. Példaértékű volt a fiatalok lelkesedése és komolysága, amivel a rájuk bízott feladatokat elvégezték, és példaértékű volt a nyitottságuk is, amivel egymást, egymás kultúráját kezelték.

Mivel a pályázat résztvevői számos átfogó, nem formális és informális tanulási tevékenységen vettek részt, így munkájuk eredményeként mindannyian Európa-szerte elismert YouthPass tanúsítványt kaptak, mely a későbbiekben akár a szakmai életükben is hasznos lehet.

A projekt az *ÉR Hangja* Egyesület gondozásában, az Európai Unió Erasmus+ ifjúsági csereprogramjának támogatásával valósult meg.
SZÜCS-PAP ENIKÓ

Először rendeztek roma konferenciát Székelyhídon

1 Végezetül pedig megemlítette a pályázati forrásokban rejlő lehetőségeket, és bemutatott néhányat a Székelyhídon zajló vagy már lezárult pályázatokról, melyek többek között a romák felzárkóztatását célozzák.

A konferenciára online kapcsolódott be **dr. Ravasz József**, a komáromi Selye János Egyetem docense, aki a romák társadalmi

és szociális helyzetéről beszélt az egykori Csehszlovákiában, illetve a mai Szlovákiában. Átfogó képet adott társadalmi berendezkedésükről, az egykor rájuk legjellemzőbb mesterségekről (kovács, zenész, lókupec), valamint az állami politikában betöltött szerepükről, ami az 1989-es, úgynevezett bársonyos forradalom előtt elenyésző volt, a rendszerváltás

után azonban egyre több roma politikai és kulturális szervezet alakult meg.

Az előadók sorát **Béres Csaba** zárta, aki ezúttal nem városvezetői, hanem romológusi minőségben, a Nagyvárad Állami Egyetem szociológia tanszékének doktoranduszaként szólt a jelenlévőkhöz. Előadásában (*A roma közösségek társadalmi integráció-*

jának tényezői és lehetőségei az Érmellék mikrorégióban) részletezte a neoprotestáns egyházak hatását és a vallásváltás okát a Székelyhíd és a hozzá tartozó falvak roma lakosságának körében, az oktatás szerepét az integrációs folyamatokra, illetve a munkavállalás kérdését a romák körében.

Végezetül **Fekete Katalin** kultúrigozó, az esemény mo-

derátora megköszönte a szakmai előadóknak és a megjelenteknek, hogy részt vettek a konferencián, amely a Partiumi Oktatásért Egyesület szervezésében, a székelyhídi polgármesteri hivatal, a Partiumi Keresztény Egyetem és az *ÉR Hangja* Egyesület közreműködésével valósult meg.

SZ. P. E.

Programozási tábor: a robotika világgal ismerkedtek a diákok

LEGO robotika és programozási táborban vett részt több mint tíz, zömében helyi diák a székelyhídi Petőfi Sándor Elméleti Líceumban augusztus 28. és szeptember 1. között.

A nyári egyetem oktatói, **Márton Zoltán** projektkoordinátor és játékfejlesztő, valamint kollégája, **Kirchhof Sándor** (a tábor megrendezésében közreműködő Óbudai Egyetem STEM irodájának munkatársai) nagy örömmel érkeztek városunkba, hogy megosszák szakértelmüket a fiatalokkal.

A tevékenységek fő tematikája a robotika volt, a LEGO cég által kifejezetten oktatási célra kifejlesztett Mindstorms EV3 és a Spike Prime robotépítő készletek és programozásuk megismerése. A diákok ezek segítségével játékosan fedezhették fel a robotikát, az űr határait, és egy teljesen új szemszögből vizsgálhatták meg a fizika, a mérnöki tudományok és a problémamegoldás világát. Az oktatók elmondták, a résztvevők olyan kreatív és izgalmas foglalkozásokon vettek részt, ahol a legórobotok alapjaitól kezdődően a programozáson és a tervezésen keresztül egészen a megvalósítá-

sig lehetőségük volt megismerni ezeket az eszközöket.

A tábor első napján a résztvevőknek bemutatották a LEGO robotika alapjait, a LEGO Spike, illetve a LEGO Mindstorms EV3 programcsomagokat. Másnap a megépített modellek segítségével lehetőségük volt szimbolikusan kiutazni a világűrbe, szó esett az űrkutatás számos fogalmáról, és különböző űreszközöket építettek, mint például a LEGO Mars Rover. A szerdai folytatásban a mérnöki készségek kerültek fókuszba, a mechanikai megoldások, a rugós, csavaros, illetve csigás rendszerek, amelyeket szintén megépíthettek a tábor során. Ez a tudás már egy magasabb szintet követel magának, de a táborozók rendkívül jól vették az akadályt.

Szerda délután a napi tevékenységeket követően az oktatók továbbképzést tartottak a helyi pedagógusok számára robotika és LEGO módszertan témában. **A kurzuson a Petőfi Sándor Elméleti Líceum több mint tizenöt pedagógusa vett részt, akik közül többen már találkoztak ezzel az innovatív oktatási módszerrel, sőt sokan közülük aktívan alkalmazzák is a tanóráik során.** Ezáltal maga a téma nem volt idegen szá-

mukra, azonban sok új információval gazdagodtak, hiszen olyan legőeszközökkel ismerkedhettek meg, amiket eddig esetleg még nem használtak. Most lehetőségük nyílt az Óbudai Egyetem oktatóival megbeszélni ezt a fajta módszertant és a hozzá fűződő oktatási segédleteket, valamint számos olyan egyéb információt, ami segítheti őket az innovatív módszertanok használatában, a legújabb STEM trendek megismerésében (STEM: a science, technology, engineering, mathematics angol szavak kezdőbetűiből alkotott mozaikszó a tudományos-technológiai tudományágak – természettudományok, technológia, mérnöki tudományok és matematika – jelölésére – szerk. megj.)

Csütörtökön már komplexebb feladatokat kaptak a táborozók, hiszen felkészítették az általuk megépített és beprogramozott LEGO járműveket a tábor utolsó napján rendezett versenyre.

Az ötnapos tábor remek lehetőséget biztosított arra, hogy a fiatalok szélesebb körű betekintést nyerjenek a LEGO robotika alapjaiba, a programozástól kezdődően egészen a kivitelezéséig, így fejlesztve a táborba jelentkezők kreativitását és mérnöki meglátásait.

A nyári egyetemmel a szervezők és a tanintézmény vezetőségének nem titkolt szándéka a kisebb korosztálytól is arra motiválni a fiatalokat, hogy a nyolcadik osztály elvégzése után egyre többen válasszák az iskola tavaly újonnan indított robotika szakát.

Füzesi Mónika, a tábor helyi főszervezője elmondta, hogy Székelyhíd és az Óbudai Egyetem már több mint egy éve szerződéses partneri kapcsolatban állnak. „Azt tűztük ki célul, hogy minden új, innovatív ötletet támogatnak ők szakmai szempontból, mi pedig igyekszünk megvalósítani ezeket, hogyha erre lehetőségünk van. Tavaly megalakult a Petőfi Sándor Elméleti Líceumban a robotika szak, ezért motiválni szerettük volna a gyerekeket. Bérés Csaba polgármester felkérésére az Óbudai Egyetem elfogadta a megkeresésünket, és a két oktató elvállalta, hogy egy hétfőt szervez” – részletezte a főszervező.

A tervek szerint jövőre is várni fogja az érdeklődőket a tábor, az Óbudai Egyetem nyitott a lehetőségre és szívesen küldi kiváló oktatóit, hogy szakmai tudásukkal segítsék a robotika iránt érdeklődő diákokat, pedagógusokat.

ÉR HANGJA

Játszva tanultak a gyerekek a LEGO-STEM táborban

Játék és felfedezés várta azt a 32 gyermeket, akik idén a negyedik alkalommal megszervezett ötnapos **LEGO-STEM táborban** vettek részt július második hetében Székelyhídon (STEM: a science, technology, engineering, mathematics angol szavak kezdőbetűiből alkotott mozaikszó a tudományos-technológiai tudományágak – a természettudományok, technológia, mérnöki tudományok és matematika – jelölésére – szerk. megj.).

Az **Oláh Katalin-Melinda** tanító-nő által szervezett tábor, melynek tematikája ez évben a felfedezés volt, számos eseménydús programot biztosított a gyerekeknek a Petőfi Sándor Elméleti Líceum legótermében, illetve más helyszíneken egyaránt. A tábor a jókedven kívül minden mozzanatában arra fókuszált, hogy inspirálja a gyerekeket, hogy a változatos programokon keresztül játszva tanulhassanak és fejlődjenek készségeik.

SZ. J. L.

Idejöttek településkutató táborba a PKE szociológus hallgatói

Székelyhíd volt a terepe és így a tárgya is a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem (PKE) első- és másodéves szociológia szakos diákjai kötelező szakmai gyakorlatának.

A lelkes csapat a székelyhídi termálstrandon rendezte be főhadiszállását, innen indultak újukra párosával a hallgatók, feltérképezni városunkat, felkeresni egy-egy interjúalanyt, felvértve azokkal a kutatási eszközökkel, amelyeket az oktatók irányításával közösen a csoport kitalált és felvázolt, a minőségi, kvalitatív kutatás eszközeivel.

A hét folyamán a hallgatók tevékenysége magába foglalta a megfigyelést, szakértői interjút, fókuszcsoportos interjút munkavállalókkal. Ezen kívül felkeresték azokat az egykori hallgatókat, akik helybéliek, vagyis a vendiakkal is készítették interjúkat. Az esténi szakmai beszélgetéseken a kerekasztal mellett kötetlenül lehetett kérdezni a meghívott vendégektől bármilyen

A terepmunka során a hallgatók gyakorlatba ültették az egyetem falai között megszerzett elméleti tudásukat

témában: **Milyen az élet Székelyhídon? Problémák? Vannak-e? Orvosolhatók-e? Milyen az oktatás? Milyen volt az oktatás? Fejlesztések? Milyen természetűek? Mely területeket érintők?**

A felvetődött kérdések, az érkezett válaszok, a megfigyelések tapasztalatai, a tapasztaltak megbeszélése a terepmunkán túl irányt adtak a hallgatóknak, hogy a jövőben hol tudják hasznosítani az egyetemen szerzett tudásukat. Betekintést kaptak abba, hogy egy közösségben, egy településen milyen formában, milyen körülmények között, milyen témákban, milyen területeken mi lehet a szerepe egy társadalomkutatójának.

Az egyetem és Székelyhíd városvezetése közötti kapcsolat viszonylag szorosnak mondható – fogalmazott **dr. Gál Katalin**, a humántudományi tanszék adjunktusa, aki

meji.) ezt előkészítettük és idejöttünk velük” – összegezte a tábor a PKE oktatója.

R. J. CS.

Négy országból érkeztek a nemzetközi ifjúsági sportcsereprogramra

Sport, a felélmélés és környezetvédelem eszköze elnevezésű, sport tematikájú ifjúsági csereprogramot szervezett városunkban, július 12–18. között a Székelyhídi Sasok Sportklub. A négy ország fiataljait megmozgató, az Erasmus+ program támogatásával megvalósult csereprogram célja az volt, hogy tudatosítsa a fiatalokban: egyes sportágak, nagyszabású rendezvények negatív hatással vannak a természetre, valamint konkrét és koherens megoldásokat találjanak a sportolás környezetterhelésének csökkentésére.

A projekt során 29 fiatal végzett összehasonlítást a négy résztvevő ország – Észak-Macedónia, Magyarország, Portugália és Ro-

mánia – sport- és a környezetvédelmi helyzetével kapcsolatban, levonva azokat a következtetéseket, amelyek hasznosak lehetnek a sport környezetbarátabbá tételével kapcsolatos stratégia megvalósításában.

Az egyhetes csereprogram tematikájából kiindulva számos sporttevékenységet, valamint kirándulási, hegymászási lehetőséget biztosított a fiataloknak. A csereprogram értékelését tekintve a résztvevők egyhangúan pozitívan vélekedtek az eseményről és annak céljairól.

Mivel a projekt alatt a résztvevők átfogó nemformális fejlődésen mentek át, a fiatalok névre szóló és részletes YouthPass-tanúsítványban részesültek, amelyek a jövőben hasznosak lehetnek számukra, akár magánéletük, akár szakmai karrierjük során.

ÉR HANGJA

Tánc tábor a TDC-vel a musicaldalok jegyében

Több mint hatvan gyermek töltötte július első hetét a **Tini Dance Center TDC** nemzetközi táborában Székelyhídon. Magyarországról és a Partium számos településéről (Bihardiószeg, Bihar-félegyháza, Csokaly, Érköbölkút, Érmihályfalva, Érolaszi és természetesen városunkból) jelentkeztek a táncot tanulni vágyó fiúk-lányok.

Az idei tábor tematikáját a *Padlás* című musical ihlette. „Ez a 35 éves, félig mese, félig musical lett az idei választásunk, mivel ma is aktuálisnak érezzük azokat az üzeneteket, amelyeket a dalok tartalmaznak. Az ember keresi az életben a helyét, ugyanígy vannak ezzel a gyerekek és a fiatalok is, egyre nehezebben tudják eldönteni, hol fogják megtalálni azt. A történetben a szellemek keresik arra a bolygóra vezető útjukat, ahol örökké élnek az emlékek. Ez egy kicsit a csapathoz kapcsolható, mondhatjuk azt,

hogy a TDC, hát nem örökké, de már 28 éve él” – indokolta a választást **Oláh Katalin Melinda**, a TDC vezetője. „Végig nagyon jól érzi magát minden gyerek. Bár esténként hullafáradtan mennek

haza, de reggel mindenki újult energiával ismét jön és várja, hogy mi lesz az új program, foglalkozás” – tette hozzá.

A tánc tanulásán, a változatos koreográfiák betanulásán kívül

nagyon sok szórakoztató program várta a gyerekeket: kirándulás, túrázás, csapatjátékok, csapatépítés, drámapedagógiai foglalkozás, természetbúvárkodás, color party a strandon, vízi fitnesz az uszodában és a székelyhídi levendulafarm az évek során hagyománnyá vált meglátogatása sem maradhatott el.

A tábor gálaműsorral zárult, ahol a gyerekek bemutatták a hét folyamán

megtanult koreográfiákat, amelyek a musical néhány dalára készültek, de csacsacsba és kicsit hiphopos tánc is színesítette az előadást.

A táborban – amelynek legifjabb résztvevője Katalin unokája, Adél volt – kisebbik lánya, **Erdei Fanni** balett- és kortárs, a már családosi **Rigda-Erdei Csenge** pedig latin és modern táncokat tanított.

R. J. CS.

Olaszországban járt diákjaink egy csoportja

Érdekes és izgalmas hetet töltött Olaszországban a székelyhídi Petőfi Sándor Elméleti Líceum hét diákja szeptemberben két kísérőtanárunk (Egeresi Ingrid és Béres Csilla pedagógusok) felügyeletével.

A tanulók az iskola Scola Nostra Egyesületének égisze alatt csatlakoztak a *Music for Life*, vagyis zene egy életen át nevet viselő nemzetközi Erasmus-pályázathoz. A Lazio tartomány **Caprarola** nevű városában zajló programok fő mozgatórugója természetesen a zene és az éneklés volt. A nemzetközi projektben négy ország résztvevői képvisel-

tették magukat: a házigazda Olaszország, Portugália, Románia és Spanyolország. A program bő egy hete (szeptember 8–16.) rengeteg élménnyel és tapasztalattal fegyverezte fel diákjainkat, megismerhették egymás kultúráját, gyakorolták az angol nyelven való társalgást, és nem utolsósorban új barátokat szereztek.

A résztvevő diákok közös dalt is gyakoroltak a hét folyamán, amit a Santa Teresa-i kolostor négyszáz éves jubileuma alkalmából rendezett ünnepségen hallhattak a

jelenlévők. Minden ország képviselői a saját anyanyelvükön is bemutattak zenés összeállítást, diákjaink népdalokat adtak elő citerakísérettel.

A hét a gyerekek közös együttműködéséről szólt, feladatok elvégzéséről, egymás megismeréséről, azonban volt idő Rómát, illetve Viterbo középkori városkáját is meglátogatni.

Az olasz főváros felejthetetlen élmény volt, hiszen számos fontos látnivalót bejártak a diákok – többek között a Colosseumot, a Veleence teret, a Spanyol lépcsőket és a Trevi kutat is. Betekintést nyerhettek egy igazi európai metropolisz nyüzsgő mozgó életébe, sőt még az olasz nyelv elsajátításával is megpróbálkoztak.

ÉR HANGJA

„Maradjunk még egy kicsit!”

Minden percét élvezték a kicsik a Zajgó néptánc-tábor hagyományörző foglalkozásainak

Idén is megszervezte nyári tánc-táborát a Zajgó Néptánc-csoport július harmadik hetében, az elmúlt évekhez hasonlóan. Az öt napon keresztül tartó foglalkozások több helyszínen, számos önkéntes pedagógus bevonásával zajlottak. Két csoportra osztva a nagyok szatmári táncokat, a kicsik pedig mezőföldi ugrós táncokat tanultak Jazimiczky Éva, a Szeged Tánc-együttes oktatója, illetve Gombos András, a táncegyüttes művészeti vezetője irányításával. Emellett a népművészet különböző szegmensei köré épült kézműves foglalkozásokon is részt vettek a gyerekek Bérés Csilla zenepedagógusnak, a néptánc-csoport vezetőjének és a közreműködő önkéntes, mindig lelkes és fáradhatatlan pedagógusoknak koordinálásával.

A korosztályoknak megfelelően összeállított programok, foglalkozások során a lá-

nyok többek között a hímzéssel ismerkedhettek, a fiúk pedig fából faragott furulya készítésével. De kipróbálták a batikolást, valamint alkottak népművészeti motívumokkal díszített hűtőmágnest is. Az egész napos programokban, melyek sokszor észrevétlenül nevelték a fiatalokat a hagyományörzés

fontosságára, játszva tanultak a gyerekek: nemcsak néptáncot, de egymásra figyelmet, koncentrációt, összetartást. Tették mindezt úgy, hogy minden percét élvezték, melyről mi sem tanúskodik jobban, minthogy a délutáni hazainduláskor a kisebbek szájából többször is elhangzott: „maradjunk még egy kicsit!” S ha a nap végén már nem is maradhattak tovább, a szervezők megígérték, hogy jövőre is szeretettel várnak minden érdeklődő gyermeket.

ÉR HANGJA

 ÉR HANGJA
HAVILAP

Székelyhíd és környéke
havilapjának online változata.
Kiadja az Ér Hangja Egyesület.

Felelős kiadó: Bérés Csaba

Felelős szerkesztő: Szücs-Pap Enikő

❖ Munkatársak: Aszalós Tímea,
Lencar Péter, Rupárcsics J. Csilla,
Szyártó József L., Ványa Blanka
❖ Tördelés: Ferencz Csaba-Levente

ISSN 2501-1545

Szerkesztőség elérhetősége:
417435 Săcueni piața Libertății nr. 1
e-mail: erhangja1@gmail.com,
honlap: www.erhangja.ro

Az Ér Tv adásai hétfőn és kedden
az Erdélyi Magyar Televízióban

ÉR TV

ÉT V
DIGI
RCS & RDS

orange™

HIRDETÉS

OPTICA Vitreum
szemüvegek | kontaktlencsék | napszemüvegek | kellékek

hétfő-péntek 9-17 óra között

KERET + LENCSE

akár **99 LEJTŐL**

0740 231 559
0261 716 459

Székelyhíd, Bihar megye,
Libertății utca 15.